

Hva med Ukrainas kommunister foran valget, 26/10, i Ukraina? Politikere fra Regionspartiet (RP) får en birolle i det nye parlamentet, men forsvinner ikke helt. Kommunistenes stilling er uklar.

Nedarvete valgkretser - nepotisme: Når jeg spør demonstranter i Ukraina i sommer om barna til politikerne er ved fronten i Øst-Ukraina, reagerer president **Porosjenko** raskt. Få dager senere presenteres statsoverhodet på TV. Som stolt far som hilser sønn, kledd i ny kamouflasjeuniform, på vei til `anti-terror-operasjonen`. Innsatsen til **Porosjenko junior** i øst varer ikke lenge. Alt i september dukker sønnen opp igjen, nå som kandidat i valgkrets 12; **Vinnitsia**, sør-vest for Kiev, byen som i årevis velger faren inn i parlamentet. Resepten er: `De som eier lokale bedrifter, har beste sjanser, også lokalt. De som betaler skatt, sørger for arbeidsplasser og regional infrastruktur`. Junior går i 2010 inn i Ukraina-diplomatiet. Da er far minister. Overlevering av stafett-pinnen i Porosjenko-familien er ikke eneste tilfelle av denne formen for familie-makt. Ex-innenriksminister **Juri Lutsenko** blir herostratisk berømt etter slagsmål med tysk politi på Frankfurt flyhavn i 2009 og må gå av som følge av episoden. I år satser Lutsenko-familien på risiko-fordeling: Juri er nr 2. i Jatsenjuks *Folkefront*, mens kona har 1. plass på Porosjenko-lista. I grenseområdet til Ungarn, **Transkarpatia**, inntar familieklanen **Baloga** alle politiske verv. I **Mukatsjeve** er familie-overhodet, **Viktor Baloga** nr 1. Under *oransje*-president Jusjtsjenko er han sjef for president-forvaltningen. Nå flankeres han av 2 sønner, nominert i **Khust** og **Vynohradiv**, mens nevøen fra **Tyachiv** vil representere Karpatene i Kiev-parlamentet.

Regionspartiet (RP) til ex-president Janukovitsj, som regjerer før kuppet, 22/2-14, er oppløst. Det er i grunnen naturlig, for det er et typisk *maktparti*, uten klart program. Når der ikke er poster å fordele og medlemskap ikke lenger gir fordeler, faller grunnlaget for engasjementet hos partiets funksjonærer vekk. Avsettelsen av Janukovitsj kan derfor framstilles som *halv-legal*, fordi en del av RPs folkevalgte *deserterer* og stemmer med kuppmakerne. Like kaotisk er haste-landsmøtet ultimo februar i **Kharkiv**. Noen av toppene i RP drar straks til Russland i eksil, mens et flertall av RPs funksjonærer på mellom-nivå avventer og vurderer utvikling av styrkeforholdet. Noen forsvinner fra ukrainsk politikk i og med Donbass-opprøret. Tidligere RP-politikere irriterer under regionalvalgene på Krim i september. De opptrer som om ikke noe er endret og prøver å fortsette karrierene sine i Putins parti: *Forent Russland*.

Blant annet ved å vise til svekkelse av partiets regionale basis erklærer RP at partiet ikke er deltatt, 26/10. Ikke bare taper RP troverdighet med sammenbruddet for Janukovitsj-regimet. Det gjelder i særlig grad på Krim og i Donbass. Dessuten er disse tradisjonelle RP-bastionene nå helt ute av Kiev-makta og deltatt heller ikke i det ukrainske parlamentsvalget.

Naturligvis forsvinner ikke lokale og regionale forretningsinteresser i øst og sør-Ukraina, som lenge er RPs ryggrad, med kuppet i februar. Noen av forretningsfolkene kan ha sneket seg inn i *Porosjenko-blokken*; Bankmann og tidligere statsminister **Sergej Tigipko** etablerer partiet *Et Sterkt Ukraina* allerede i vår. Det bekjenner seg til Ukrainas statsgrenser av 2013, men går for å forhandle med opprørerne. Med 7 % på målinger får partiet flere plasser i parlamentet. Noen mindre parti-etableringer i kjølvannet av RP, som *Partiet for økonomisk utvikling* ser derimot ut til å havne under 5 % -sperren.

Foto: EPA/Volodymyr Petrov.

Annerledes er det med Ukrainas kommunister som regnes som uerklært alliansepartner for Janukovitsj og del av det gamle systemet. Et damoklessverd henger over UKP med faren for et partiforbud i en ukrainsk domstol. Av uviss grunn er endelig dom utsatt i flere rettsinstanser fram til nå. Men ikke bare rettsforfølgelsen fra junta-parlamentet fratrar UKP organisasjons- og ytringsfrihet og evnen til offensiv valgkamp mot brutale sosiale kutt fra junta-regjeringen. Før, under og etter kuppet opplever UKP hærverk, plyndring, bokbål i og ved utbrente parti-kontor, samt fysiske angrep, trusler og drap, særlig i vest- og sentral-Ukraina. I `liberale vest-medier og statskanaler` er dette tabu.

Men følgen er at UKP i dag bare er i stand til å stå fram i øst og sør. Om UKP likevel klarer å nå 5 % -sperren og komme inn i det nye parlamentet, er uklart; Oppslutningen svinger, men tendensen gir pil oppover. Får UKP plass i Verkhovna Rada, Ukrainas parlament, er det på bakgrunn av hets og forfølgelse et bemerkelsesverdig sterkt resultat, det vil stå respekt av.

Per Lothar Lindtner, 23/10-14. Kilde: JW/Reinhard Lauterbach, 21/10-14.